

• Reclaim the seeds op campus Wageningen Universiteit

Zaadjes ruilen uit protest tegen grootschalige landbouw

Zadenmarkt sluit naadloos aan bij congres verderop: Voedsel Anders. En dan is er nog het Monsanto Tribunaal.

door Niek Opten

Annemieke Spijker heeft een plastic doos met vakjes voor zich op tafel staan. Vol met zaadjes uit haar eigen kwekerij Buitenboel in Zutphen. Om te ruilen. Een van haar specialiteiten zijn eetbare bloemen;

ze levert onder andere aan een toprestaurant in de buurt.

De landelijke zadenbeurs, die deze zaterdag op de campus van de Wageningen Universiteit wordt gehouden, omschrijft ze als een 'snoepwinkel'. „Hier valt zo veel nieuws te ontdekken.” Ze heeft net zaadjes van roodsteelspinazie en van pronkbonen gekocht. „De rijkdom van de natuur is enorm. We zijn gewend aan een paar soorten omdat die veel opleveren per hectare, maar er is nog zo veel meer”, zegt Spijker.

Achter de tientallen kraampjes staan boeren en handelaren die zelf het zaad voor hun gewassen verzorgen. De weerzin tegen de grootschalige landbouw is alom aanwezig in de grote hal van het

Forum-gebouw. 'No patent on life' (geen patent op leven) staat op een spandoek.

Dat moest vrijdag op last van de universiteit verwijderd worden. „Te politiek”, kreeg organisator Flip Vonk te horen. „Het heeft er vast mee te maken dat Monsanto hier verderop in Wageningen zijn Nederlandse vestiging heeft”, zegt de Amsterdammer.

Zadenmultinational Monsanto staat voor alles waar de deelnemers en bezoekers van Reclaim the seeds, zoals de zadenbeurs officieel heet, zo fel op tegen zijn: de industriële landbouw, met zijn grootschaligheid, eenzijdigheid en genetisch bewerkte

• Deelnemer aan Reclaim the seeds.

• De zadenbeurs: ook voor bijzondere pootaardappelen. foto's Herman Stöver

producten. Die zelfs in de Verenigde Staten patenten heeft op zaden van gewone groenten als broccoli en tomaten. Vandaar dat spandoek. Zaterdag heeft Vonk het toch weer opgehangen.

Een paar deuren verderop gaat het 's middags over het Monsanto Tribunaal. Dit burgerinitiatief, dat vorig jaar tijdens de klimaatop in Parijs werd gepresenteerd, wil de multinational in oktober in Den Haag aanklagen voor 'ecocide', de grootschalige vernietiging van ecosystemen. Een panel van juristen zal de bedrijfsvoering van Monsanto toetsen aan internationale verdragen op dit gebied. Sancties kan dit opzienbarend niet opleggen, wel de publieke opinie beïnvloeden.

De zadenmarkt sluit naadloos aan bij het congres dat verderop op de campus wordt gehouden, Voedsel Anders. Daar worden er-

varingen uitgewisseld over kleinschalige landbouw, van producten die in de buurt van de consumenten worden verbouwd en het milieu zo min mogelijk belasten.

Een beweging die goed op gang komt, concludeert na afloop Jan Douwe van der Ploeg, hoogleraar transitiestudies aan de Wageningen Universiteit. En die steeds serieuzer wordt genomen. „Voormalig VN-rapporteur Olivier De Schutte was hier en noemde het opmerkelijk: dat een congres van zo'n kritische beweging werd geopend door de rector magnificus van Wageningen”, vertelt Van der Ploeg. Bij de eerste editie van Voedsel Anders, in 2014, wilde de toenmalige rector magnificus daar nog niet aan. Ook kwam dit jaar het ministerie van Buitenlandse Zaken met subsidie over de brug.

Terug naar de zadenbeurs. Naar het kraampje van BuitenBant in

Bant, het biologisch-dynamische akkerbouwbedrijf van Tineke Alberts. „Bedrijven als Monsanto leveren één soort mais, genetisch gemanipuleerd, terwijl er wel vijftig rassen bestaan. Met diversiteit voorkom je bijvoorbeeld ziektes.” Alberts zit achter een kraam waar ze haar zaden verkoopt. Zoals de Westruiper Grijs, een peul die haar oma elk jaar verbouwd, een traditie die Alberts in ere houdt.

Douwe Kappenburg uit Wageningen is ook om andere redenen voorstander van diversiteit in zijn moestuin. „Als je drie soorten sla serveert, dan hoef je er voor de smaak niets meer aan toe te voegen.” En het is praktisch. „Verschillende soorten van dezelfde groente zijn niet allemaal tegelijkertijd klaar om te oogsten. Dan heb je bijvoorbeeld niet in een keer heel veel bonen, die je dan moet invriezen.”

Trainen zoals geen enkele prof het doet

Het Grote Gelderlander Giroteam bereidt zich voor op de Giro d'Italia. Die start op 6 mei in Gelderland. De teamleden bloggen in de krant en op dg.nl/giro. Vandaag: Arnold Winkel over fietsen in het donker.

Hoe bereid je je het beste voor op het rijden van twee Giro-etappes? Het lijkt dan logisch om zoveel mogelijk de trainingen van een profwielrenner te benaderen. Misschien wat minder intensief en wat minder kilo-

meters, maar dat lijkt het meest ideaal. Toch doe ik dat niet helemaal; sterker, ik train zoals geen enkele prof dat doet: in het donker.

Ik ben er ooit mee begonnen na een kennismakingsles spinning. Met zijn twintigen of zo in een warm zaaltje en een opgewonden juf voor de groep. Ja, ik heb goed gezweet die avond en het zal best goed zijn, maar het leek me niet mijn ding. Wat is het leuke van fietsen? Lekker bezig zijn in de frisse buitenlucht. Vandaar dat wij begonnen met een soort van buiten spinnen. Tien keer de Wageningse Berg op met verschillende versnellingen. Het komt aardig in de buurt van een spinningles, denk ik. En het scheelt ook al snel meer dan 40 euro per maand. Vooruit, je moet goede verlichting aanschaf-

fen, maar met eenmalig een euro of 70, 80 kom je een heel eind. Profwielrenster Annemiek van Vleuten meldt vanaf een trainingskamp op Tenerife dat ze de luxe kent om overdag te trainen. „Ik heb geen lampjes meer nodig”, zegt de voormalige draagster van het roze in de Giro Donne.

„Toch ben ik zo wel begonnen in mijn eerste jaar bij WV Ede in 2007: 's avonds rondjes rijden op het industrieterrein van Ede samen met WV Ede renners: intervaltraining op dinsdag en donderdagavond.”

De Wageningse was nog bezig met afstuderen aan Wageningen Universiteit. „Ik was overdag aan het afstuderen bij het RIVM, zette dan mijn fiets in de bewaakte fietsstalling van station Ede-Wageningen, omkleden

daar in de fietsstalling.... lampjes op, fluorescerend hesje aan (verplicht bij deze training) en op naar het industrieterrein. Ik had er echt baat bij en reed in 2007 daardoor al snel in de criteriums met de besten mee.”

Voor Van Vleuten is het nachtelijke fietsen verleden tijd. „Dus geen ellende meer van stress, eten in de trein om 's avonds door te gaan naar de training. Als ik er nu aan terugdenk, dan denk ik wel eens: hoe hield ik dat vol?”

Voor mij blijft het waarschijnlijk tot het eind van mijn 'carrière' een vast onderdeel van mijn fietsactiviteiten. Hopelijk heb ik er eind april net zoveel baat bij als Annemiek in 2007 bij haar eerste criteriums.

